

ÎN LOC DE EDITORIAL

Rezoluția magistraților români pentru apărarea statului de drept, București, Palatul de Justiție, 19 mai 2018

Subsemnații, judecători și procurori, magistrați asistenți și auditori de justiție, având în vedere:

- evoluțiile publice recente cu privire la modificarea „legilor justiției”, care pun în grav pericol independența justiției și parcursul Statului Român în cadrul Uniunii Europene și al Consiliului Europei, așa cum au constatat Comisia Europeană și GRECO;

- faptul că majoritatea covârșitoare a judecătorilor și a procurorilor români nu a acceptat proiectele de lege vizând activitatea sistemului judiciar, voința magistraților nefiind luată în considerare, evitându-se orice dialog cu aceștia în cadrul unui veritabil „experiment judiciar”, în lipsa oricărui studii de impact și prognoze;

- declarațiile Ministrului Justiției și ale reprezentanților puterii legislative prin care, contrar art. 11 din Constituție, se minimizează Raportul GRECO, prin care s-a cerut ca România să se abțină de la adoptarea unor amendamente la legislația penală care să contravină angajamentelor sale internaționale și să-i submineze capacitățile interne în materia luptei împotriva corupției și se nescotește necesitatea sesizării Comisiei de la Veneția (președintele Comisiei speciale

comune pentru modificarea legilor justiției a afirmat că nici Curtea Constituțională nu va aștepta avizul Comisiei de la Veneția, aceasta fixând deja un termen pentru soluționarea obiecțiilor de neconstituționalitate la 30 mai 2018; în calitate sa de membru al Comisiei de la Veneția, Ministrul Justiției trebuia să solicite public luarea în considerare a avizului Comisiei de la Veneția, iar nu subminarea activității sale);

- propunerile legislative aflate în dezbatere publică reprezintă o involuție în crearea unui sistem de justiție penală modern și adaptat noilor realități sociale, precum și o denaturare a scopului procesului penal și a politicii penale a statului, fiind evidentă schimbarea de paradigmă de la o justiție penală care protejează victimele infracțiunii la un nou concept care plasează inculpatul într-o poziție privilegiată;

- desfășurarea procesului de legiferare în materia Codului penal, a Codului de procedură penală și a Codului de procedură civilă, cu o procedură netransparentă și neprevizibilă, fără a putea aprecia în ce modalitate vor fi folosite observațiile formulate de sistemul judiciar, a cărui prezență pare doar a fi necesară pentru legitimarea modificărilor propuse, mimându-se un dialog;

- nesocotirea principiilor statului de drept, statutului magistratului și regulilor de transparență ce trebuie să caracterizeze procesul de consultare publică și încercarea de a intimida judecătorii și procurorii din România, prin transformarea unor abateri disciplinare cu grad de pericol social redus în infracțiuni cu pedepse având limite apropiate de cele prevăzute pentru infracțiunea de omor (spre exemplu, infracțiunile prevăzute la *art.280¹ - Reaua credință* și *art.280² - Grava neglijență*);

- ura viscerală împotriva autorității judecătorești prin plasarea judecătorilor și a procurorilor români în compania clanurilor infracționale, pe același nivel cu proxeneții și traficanții de carne vie, cu cămătarii și contrabandiștii, fiind imaginat infracțiuni pentru „*contracarea clanurilor, precum și a procurorilor și judecătorilor, în comiterea infracțiunilor specifice*”;

- escaladarea fenomenului corupției, care reprezintă o amenințare serioasă pentru dezvoltare și stabilitate, cu consecințe negative la toate nivelurile de guvernare, și încercările repetate, pe multiple planuri, de anulare a eforturilor magistratilor români de combatere a infracțiunilor de corupție;

- acțiunile de manipulare a opiniei publice și atacurile fără precedent la adresa a numeroși judecători și procurori care instrumentează inclusiv cauze de mare corupție, dar și a celor mai importante instituții ale statului, cu rol de apărare și siguranță publică, inclusiv Direcția Națională Anticorupție, ori a autorităților statului menite să-l reprezinte în fața partenerilor din Uniunea Europeană (a se vedea schimbarea arbitrară a Agentului pentru CJUE pentru refuzul de a aviza proiectele de acte normative în disprețul dreptului Uniunii Europene);

- lipsa unor proiecte concrete de efectuare a unei hărți judiciare și a asigu-

rării unei infrastructuri corespunzătoare necesităților actuale de desfășurare a activității instanțelor și parchetelor, lipsa stabilirii volumului optim de activitate al magistratilor români pe criterii obiective, lucrându-se constant intelectual 10-12 ore zilnic, lipsa oricăror preocupări a autorităților pentru funcționarea cât mai eficientă a Institutului Național al Magistraturii și a Școlii Naționale de Grefieri;

- concentrarea modificărilor legislative asupra bulversării sistemului de acces și promovare în profesie, fără studii de impact, încurajarea sau determinarea ieșirii definitive sau temporare din sistem a unor magistrați, reprimirea în profesie fără niciun fel de testare a foștilor magistrați cu 10 ani vechime, introducerea unui sistem de atragere a răspunderii materiale care ar târî magistrații în mod automat în procese pentru a dovedi că nu este vorba despre o eroare judiciară (de cele mai multe ori, legislație deficitară, neconformitatea legislației naționale cu dreptul european etc.), aspecte care nu par a avea ca scop creșterea calității actului de justiție, evoluția sistemului judiciar, ci „falimentarea” acestuia;

- multe dintre modificările preconizate nu au nicio legătură cu scopul enunțat de legiuitor și se îndepărtează de la obiectivele avute în vedere, întrucât expunerile de motive și intervențiile legislative propuse conțin soluții inadecvate realităților juridice din România și standardelor de protecție a unor valori fundamentale de la nivel european și internațional, de natură să compromită înfăptuirea actului de justiție;

- faptul că Ministrul Justiției își permite să atace public pe toți procurorii din cadrul Direcției Naționale Anticorupție, speculând faptul că aceștia administrează probe cu încălcarea legii, apreciind asupra întrunirii elementelor constitutive ale unor infracțiuni, stabilirii vinovăției sau nevinovăției unor persoane, solicitând liste cu soluțiile de achitare pronunțate de

instanțele judecătorești (numai în Uzbekistan numărul de achitări este zero,¹ în statele democratice achitarea reprezentând expresia unui sistem judiciar sănătos);

- faptul că Rapoartele MCV subliniază constant că ar trebui să se întreprindă măsuri suplimentare pentru a furniza un sprijin adecvat magistraților împotriva cărora sunt îndreptate critici ce subminează independența justiției, aspecte ignorate cu obstinație de Statul român;

- prin faptul că are calitatea de membru al Uniunii Europene, Statului român îi revine obligația de a aplica Mecanismul de cooperare și verificare și a da curs recomandărilor stabilite în acest cadru, în conformitate cu dispozițiile art. 148 alin.(4) din Constituție;

- faptul că, atunci când democrația și libertățile fundamentale sunt în pericol, obligația de rezervă a judecătorului devine subsidiară obligației de indignare,²

ADOPTĂM URMĂTOAREA REZOLUȚIE:

1. Solicităm insistent factorilor politici încetarea imediată a atacurilor la adresa statului de drept și a judecătorilor și procurorilor din România. România este și trebuie să rămână stat membru al Uniunii Europene și al Consiliului Europei, iar nu un teritoriu al corupției și fărâdelegii. Jos mâinile de pe justiție!

2. Solicităm Președintelui României, Președintelui Senatului și Președintelui Camerei Deputaților consultarea urgentă a *Comisiei Europene pentru Democrație prin Drept a Consiliului Europei (Comisia de la Veneția)* asupra unor aspecte

curente vizând modificarea în România a Codului penal, Codului de procedură penală și Codului de procedură civilă, precum și unele aspecte conexe, fiind necesară suspendarea imediată a dezbaterilor Comisiei speciale comune până la data primirii Avizului Comisiei de la Veneția.

3. Solicităm amânarea luării oricăror decizii, din partea tuturor autorităților competente, în privința „legilor justiției”, până la data primirii Avizului Comisiei de la Veneția și până la punerea de acord a textelor de lege cu solicitările Comisiei Europene și ale GRECO. Puterea judecătorească trebuie să fie independentă, ceea ce implică existența unor anumite garanții față de celelalte puteri ale statului, pentru a consolida independența și imparțialitatea magistratului.

4. Solicităm consultarea reală a corpului magistraților cu privire la pachetele legislative care vizează activitatea lor, prin Adunările Generale din cadrul instanțelor și parchetelor. Consiliul Superior al Magistraturii nu reprezintă magistratura dacă ignoră punctul de vedere al miilor de magistrați români. Propunerile legislative ale Consiliului Superior al Magistraturii nu pot fi promovate netransparent și nu pot reprezenta voința a 5-6 membri. Solicităm consultarea reală a societății civile, ale cărei reacții trebuie să fie avute în vedere în cadrul dezbaterilor legislative.

5. Solicităm condiții demne de muncă. Realizarea unui act de justiție de calitate presupune alocarea timpului minim necesar studierii cauzelor, analizării problemelor de drept și a legislației în continuă modificare, iar

¹ A se vedea pagina web <https://www.rferl.org/a/guilty-no-matter-what/29206669.html> [consultată ultima dată la 19 mai 2018].

² A se vedea *Declarația privind etica judiciară*,

adoptată de Adunarea Generală a Rețelei Europene a Consiliilor Judiciare, desfășurată la Londra în perioada 2-4 iunie 2010.

nu pronunțarea unor soluții ce pot fi afectate de inadecvarea condițiilor de lucru, de lipsa de timp și supra-încărcare.

6. Solicităm Ministrului Justiției să se abțină de la acțiunile care intimidează procurorii și afectează statul de drept și independența justiției.

7. Solicităm Ratificarea Protocolului nr.16 la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, al cărui text a fost adoptat de Comitetul Miniștrilor la data de 10 iulie 2013 și care a fost deschis spre semnare la 2 octombrie 2013, la Strasbourg. Protocolul nr. 16 prevede posibilitatea pentru cele mai înalte jurisdicții ale părților contractante de a solicita un aviz consultativ Curții Europene a Drepturilor Omului, atunci când apreciază că o anumită cauză aflată pe rolul lor ridică o problemă gravă privind interpretarea sau aplicarea Convenției sau a protocoalelor sale.

8. Solicităm membrilor Consiliului Superior al Magistraturii să condamne imediat și cu fermitate atacurile la adresa statului de drept și a judecătorilor și procurorilor din România.

Implementarea unor criterii interactive de evaluare anuală, de către corpul magistraților, a activității curente desfășurate de membrii CSM, precum și revizuirea procedurii de revocare a acestora sunt imediat necesare.

9. Solicităm puterii legislative și Consiliului Superior al Magistraturii să adopte măsuri imediate pentru a furniza un sprijin adecvat magistraților împotriva cărora sunt îndreptate critici care subminează independența justiției.

10. Adresăm un îndemn către toate adunările generale ale instanțelor și parchetelor să se întrunească imediat și să hotărască formele de protest pe care le consideră necesare.

11. Invităm pe toți cetățenii României să se alăture acestei Rezoluții, în calitate lor de purtători ai unor speranțe și aspirații de însănătoșire morală a țării și de menținere a ei pe coordonatele Europei civilizate.

Rezoluția a fost semnată de 1911 magistrați, lista completă fiind publicată pe site-ul Revistei Forumul Judecătorilor.³

³ A se vedea pagina web <http://www.forumuljudecatorilor.ro/index.php/archives/3240> [consultată ultima dată la 16 iunie 2018].